

Motion till riksdagen

1989/90:Fö34

av Kurt Ove Johansson (s)

med anledning av prop. 1989/90:127

Kustbevakningens roll i den framtida
sjöövervakningen m.m.

Regeringen föreslår i proposition 1989/90:127 Kustbevakningens roll i den framtida sjöövervakningen m.m. att det bör ankomma på sjöfartsverket att i samråd med berörda myndigheter utforma den nya ledningsorganisationen för sjöräddningstjänsten. Av propositionen framgår vidare att bedömningen av behovet av ledningsresurser för sjöräddningstjänsten på Gotland och i Öresundsområdet också skall göras av sjöfartsverket i samband med ledningsorganisationens utformning.

I Kustbevakningskommitténs slutbetänkande (SOU 1989:26) Kustbevakningens roll i den framtida sjöövervakningen, som propositionen grundar sig på, föreslogs att den nuvarande sjöräddningsundercentralen i Malmö skulle flyttas till Karlskrona.

Länsstyrelsen i Malmöhus län har i sitt remissyttrande varit mycket kritisk emot detta förslag, särskilt som någon ersättning för denna verksamhet inom regionen inte föreslagits, samtidigt som någon analys av förslaget konsekvenser ej heller presenterats.

Öresundsregionen uppvisar en alldeles speciell karaktär, och vid händelse av en stor sjöolycka i Öresund kan det bli nödvändigt att sätta in omedelbara insatser från regionens samlade räddningsresurser till sjöss och på land. I det fall farligt gods förekommer kan det röra sig om minuter innan befolkningen och miljön drabbas. De förhållanden som råder utanför Trelleborg och Ystad är av likartad karaktär. Vid olyckor av detta slag kan omfattande lednings-, samordnings- och informationsåtgärder komma att krävas från länsstyrelsens sida.

Ur räddningstjänstsynpunkt är det, som framgår av det följande, ett stort antal faktorer som uttryckligen talar för att sjöräddningsundercentralen i Malmö skall få kvarstå för Öresundsregionen:

- regionen är i sin helhet ett expansivt befolkningscentrum som innefattar Malmö, Helsingborg samt Köpenhamn med omnejd
- regionen genomlöps av ett av världens mest trafikerade sjöstråk: Öresund
- sjötrafiken är internationell och utgörs av de mest skiftande fartygstyper och med laster som inte sällan är av okänt slag
- ett mycket stort antal passagerare transporteras både längs och tvärs Sundet på kryssningsfartyg och färjor, bland annat jumbofärjor med inemot 2 000 passagerare

- stora mängder farligt gods, bland annat klor och ammoniak, som kan ge upphov till förödande gasmoln, transporteras i Sundet och i anslutning till Skånes sydkust
- farlederna är på sina ställen trånga, och detsamma gäller för hamninloppen
- närpassager mellan fartyg är särskilt frekvent förekommande i anslutning till hamninloppen samt i farledsförträngningarna
- sjötrafiklederna går även i övrigt nära kusterna
- naturgasledningen mellan Sverige och Danmark korsar Sundet
- in- och utflygningvägarna från Kastrup och Sturup berör i stor utsträckning Sundet, och svävarterminalen i Malmö hamn har internationell status
- terroristdåd i Sundet kan inte uteslutas
- kärnkraftsreaktorerna i Barsebäcksverket ställer stora krav på beredskap i Öresund
- från nuvarande sjöräddningsundercentral har man förutom radarbevakning även optisk överblick över stora delar av Sundet
- sjötrafikområdeschefen i Öresund och Malmö hamns sjötrafikkontor är samgrupperade med sjöräddningsundercentralen och sjöfartsinspektionen i Malmö finns på gångavstånd
- vid kris- och krigslägen blir förhållandena i Öresund mycket känsliga
- en stor sjöolycka i Öresund kommer att kräva nära samverkan med dansk räddningstjänst, samtidigt som även tyska sjukhusresurser kan behövas i anspråk.

Vidare är det så att en stor sjöolycka kommer att medföra omfattande problem vad avser information och upplysning. Informations- och upplysningstjänsten måste vara integrerad och övad med räddningstjänsten i övrigt, såväl statlig som kommunal. Denna verksamhet måste i sin tur vara samordnad med den danska informationstjänsten.

Länsstyrelsen i Malmöhus län har således mot den bakgrund som jag ovan redovisat mycket tydligt framhållit att det även i fortsättningen måste finnas en ledningscentral för sjöräddning i Öresundsregionen. Detta måste vara en ledningscentral som kan inta hög beredskap och som besitter god kännedom om regionens förhållanden.

Det måste vidare, som länsstyrelsen betonar, vara ett samhällsansvar att den intensiva utveckling och strukturförändring, som för närvarande pågår inom sjöfarten, åtföljs av en motsvarande utveckling och anpassning av räddningstjänsten.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att sjöräddningsundercentralen i Malmö får kvarstå.

Stockholm den 17 april 1990

Kurt Ove Johansson (s)